

Monitoring polityki społecznej maj-czerwiec 2020

Sfinansowano przez
Narodowy Instytut Wolności - Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego
ze środków Programu Rozwoju Organizacji Obywatelskich na lata 2018 – 2030

Spis treści

1.	Prawo pracy	5
	Wznowienie działalności niektórych miejsc pracy	5
	Nowe stawki zaszeregowania dla pracowników instytucji państwowych	5
	Wliczanie postojów do okresów wsparcia przedemerytalnego	5
	Zwiększenie kwoty wolnej od potrąceń	6
	Żołnierze zawodowi dostaną 100 % wynagrodzenia za okres kwarantanny	6
	Dofinansowanie do pensji pracowników opiekujących się zabytkami z FGŚP	6
	Tarcza antykryzysowa 4.0	6
	Dodatek dla pracowników Państwowej Inspekcji Sanitarnej	10
2.	Prawo ubezpieczeń społecznych	10
	Ulgi w płaceniu składek ZUS	10
	Zasiłek dla rolników	10
	KRUS dostał możliwość wsparcia zakładów opieki zdrowotnej	11
	OPZZ domaga się od Premiera i Marszałek Sejmu podjęcia prac nad wprowadzeniem emerytur stażowych	11
	Ustawa o dodatku solidarnościowym	12
	Dodatkowy zasiłek opiekuńczy dla rodziców dzieci do lat 8	12
3.	Promocja zatrudnienia, rehabilitacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych	13
	Wydłużenie terminów dla spółdzielni socjalnych	13
	Wysokość dofinansowania dla WTZów.	13
4.	Pomoc społeczna	13
	Osoby na kwarantannie mogą pracować w placówkach całodobowych	14
	Wydłużone okresy na wprowadzenie nowych standardów do placówek całodobowych	14
	Wyższa kwota progowa do przyznania świadczeń z funduszu alimentacyjnego	14
	Zwolnienie od podatku od darowizn dla wybranych placówek opiekuńczych i oświatowych	15
	CIS czas przebywania uczestników	15
	Możliwość telefonicznego przeprowadzania wywiadów środowiskowych	15
5.	Opieka zdrowotna	15
	Monitorowanie świadczeń dla weteranów	15
	Bezpłatne leki dla kobiet w ciąży	16
	Nowe kompetencje Ministra Zdrowia	16
	Przedłużenie ważności zaświadczeń specjalistów ds. uzależnień od alkoholu	16
	Podwyżki dla lekarzy rezydentów	16
	Nowa lista priorytetowych dziedzin medycyny	17

6.	Oświata	17
	Egzamin maturalny w zmienionej formie	17
	Możliwość zawieszenie spłat kredytów studenckich	17
	Możliwość „zdalnych” egzaminów na kolejne stopnie awansu zawodowego nauczycieli	18
	Zawieszenie funkcjonowania i zdalna edukacja	18
	Nowe kwoty dotacji celowych na podręczniki	18
7.	Mieszkalnictwo	19
	Dłuższy czas dostosowania do nowych standardów dla ośrodków dla osób w kryzysie bezdomności	19
	Zawieszenie licytacji mieszkań na czas obowiązywania stanu epidemii	19
	Projekt postów PiS dotyczący reprivatyzacja warszawskich kamienic	19
	Zawieszenie spłat kredytów	20
8.	Polityka wobec cudzoziemców	20
	Wydłużono termin ważności kart pobytu	20
	Pomoc żywnościowa także dla cudzoziemców	21
9.	Organizacje pozarządowe	21
	Pomoc dla kół gospodyń wiejskich	21
	Wydłużony termin zamieszczenia na stronach NW sprawozdania finansowego i merytorycznego	21
	Wsparcie z Funduszu świadczeń pracowniczych także dla organizacji	22
	Pożyczka umarzalna	22
10.	Inne	22
	Poszerzony katalog odbiorców i zakres nieodpłatnej pomocy prawnej	22
	Możliwość zwolnienia z opłaty za sprzedaż artykułów alkoholowych	23
	Możliwość powołania innych organów w spółdzielniach	23

Niniejszy Monitoring przygotowany przez Wspólnotę Roboczą Związków Organizacji Socjalnych, omawia istotne zmiany prawne i prezentuje ważne dokumenty i działania z obszaru polskiej polityki społecznej opublikowane w okresie maj-czerwiec 2020.

W wyżej wymienionym okresie polska polityka społeczna jest nadal zdominowana przez epidemię COVID-19. Dlatego większą część tego raportu zajmują kwestie związane z modyfikacjami prawa w związanymi z tą epidemią i grożącym nam kryzysem gospodarczym i społecznym.

Charakter zmian prawnych w tym czasie jest też specyficzny – zwykle w jednej dużej ustawie wprowadzane są zmiany w wielu innych ustawach, często z bardzo różnych dziedzin życia społecznego. Z tego powodu, wybór przedstawionych zmian jest subiektywny.

1. Prawo pracy

Wznowienie działalności niektórych miejsc pracy

Od 6 czerwca mogą działać instytucje kultury, sportowe oraz mogą odbywać się targi pod warunkiem realizowania przez klientów tych instytucji obowiązku zakrywania ust¹. Kilka innych branż także zostało uruchomionych z dodatkowymi warunkami bezpieczeństwa sanitarnego, np.: pracownicy restauracji także mają obowiązek zakrywania ust i nosa, a przewoźnicy lotniczy muszą zapewnić płyn do dezynfekcji rąk na pokładach samolotów, a z basenów mogą korzystać nie więcej niż 4 osoby naraz. Leczenie uzdrowiskowe jest możliwe od 15 czerwca, pod warunkiem negatywnego wyniku testu na COVID-19 u kierowanych tam pacjentów.

Nowe stawki zaszeregowania dla pracowników instytucji państwowych

W maju Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej wydał kilka rozporządzeń w sprawie ustalenia wysokości wynagrodzenia za pracę w kilku instytucjach mu podległych². Co ciekawe w kilku przypadkach miesięczne stawki wynagrodzenia zasadniczego określone w tych rozporządzeniach są niższe od minimalnego wynagrodzenia za pracę.

Wliczanie postojów do okresów wsparcia przedemerytalnego

Okresy niewykonywania pracy przez nauczycieli, pracy w szczególnych warunkach i pracy górniczej z powodu zaprzestania lub ograniczenia działalności przez pracodawcę w związku z COVID-19 podlegają uwzględnieniu jako okresy wykonywania tej pracy przy ustalaniu odpowiednio prawa do nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego lub emerytury pomostowej albo prawa i wysokości emerytury górniczej³

---

¹ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 29 maja 2020 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii, <http://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2020/964>

² Dziennik Ustaw poz. 924-928, 936, 942, 1099.

³ Art. 56 ustawy z 14 maja 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w zakresie działań osłonowych w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2

Zwiększenie kwoty wolnej od potrąceń

Zwiększono kwotę wolnej od potrąceń z wynagrodzenia pracownika (opisywana w art. Art. 87¹ Kodeksu Pracy) jeżeli członek jego rodziny utracił prace w następstwie epidemii o 25% na każdego niepracującego członka rodziny⁴.

Żołnierze zawodowi dostaną 100 % wynagrodzenia za okres kwarantanny

Żołnierzom zawodowym ustawodawca zagwarantował 100% uposażenia za okres odbywania obowiązkowej kwarantanny związanej ze zwalczaniem epidemii COVID-19⁵.

Dofinansowanie do pensji pracowników opiekujących się zabytkami z FGŚP

Podmiotów opiekujące się zabytkami dostaną wsparcie do wypłat pracowników na mocy art. 46 pkt 11 ustawy z 14 maja 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w zakresie działań osłonowych w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2.

Tarcza antykrzysowa 4.0

Ustawa z 19 czerwca 2020 roku o dopłatach do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych na zapewnienie płynności finansowej przedsiębiorcom dotkniętym skutkami COVID-19⁶ (zwana w mediach Tarczą 4.0) wprowadziła kilka zmian w przepisach dotyczących prawa pracy.

W delegowaniu pracy zdalnej wprowadzono dodatkowe uwarunkowania⁷ tej formy względem tego co proponowała pierwsza wersja tarczy antykrzysowej. Ten tryb pracy może zostać polecony „jeżeli pracownik ma umiejętności i możliwości techniczne oraz lokalowe do wykonywania takiej pracy i pozwala na to rodzaj pracy”. Doprecyzowano, że to pracodawca dostarcza środki i materiały potrzebne do pracy zdalnej (ale pracownik może używać „używać środków pracy niezapewnionych przez pracodawcę pod warunkiem, że umożliwi to poszanowanie i ochronę informacji poufnych i innych tajemnic, w tym tajemnicy przedsiębiorstwa lub danych osobowych, a także informacji, których ujawnienie mogłoby narazić pracodawcę na szkodę.”) oraz zapewnia jej obsługę logistyczną, ale to pracownik, na polecenie pracodawcy ma prowadzić ewidencję czynności (datę, opis i czas wykonywania). Pracodawca może w każdym czasie cofnąć polecenie wykonywania pracy zdalnej.

---

⁴ Art. 52., Ustawa z dnia 14 maja 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w zakresie działań osłonowych w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2, <http://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/rok/2020/pozycja/875>

⁵ Ustawa z 14 maja 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w zakresie działań osłonowych w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2, art. 46 pkt 3)

⁶ Dziennik Ustaw 2020 r. poz. 1086 - <http://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2020/1086>

⁷ Dziennik Ustaw 2020 r. poz. 1086 - <http://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2020/1086> art 77 pkt 1) nowe ustępy (3-8) w artykule 3 ustawy z 2 marca 2020 r.

Omawiana ustawa dała wójtom, burmistrzom oraz prezydentom miast możliwość tymczasowego przeniesienia podległych im pracowników do wykonywania innej pracy niż określona w umowie o pracę⁸. Przeniesienie może trwać do 3 miesięcy. Na takie przeniesienie należy uzyskać zgodę pracownika ale tylko „w przypadku kobiety w ciąży, pracownika opiekującego się dzieckiem do ukończenia przez nie 4 roku życia lub osoby będącej jedynym opiekunem dziecka w wieku do lat piętnastu”. To przeniesienie jest możliwe tylko w czasie obowiązywania stanu epidemii lub zagrożenia epidemicznego.

Dodany do ustawy z 2 marca 2020 r. „O szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych” artykuł 15gb⁹ umożliwia także pracodawcom, którzy nie starają się o dofinansowanie a u których wystąpił „spadek przychodów ze sprzedaży towarów lub usług w następstwie wystąpienia COVID-19 i w związku z tym wystąpił istotny wzrost obciążenia funduszu wynagrodzeń” obniżanie zatrudnianym pracownikom wymiaru czasu (maksymalnie o 20%, nie mniej niż do 0,5 etatu, a wynagrodzenie nie może być niższe niż minimalne wynagrodzenie za pracę, z uwzględnieniem wymiaru czasu pracy pracownika przed jego obniżeniem) pracy albo obejmowanie przestojem ekonomicznym.

Kolejny dodany artykuł - Art. 15gc umożliwia z kolei pracodawcom wskazanie termin urlopu, niewykorzystanego przez pracownika za poprzednie lata, bez zgody pracownika w czasie obowiązywania stanu epidemii lub zagrożenia epidemicznego.

Wysokość odprawy ograniczona do dziesięciokrotności minimalnego wynagrodzenia za pracę:

„Art. 15gd. 1. W okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii, ogłoszonego z powodu COVID-19, w przypadku wystąpienia u pracodawcy w rozumieniu art. 3 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy spadku obrotów gospodarczych, o którym mowa w art. 15g ust. 9, lub istotnego wzrostu obciążenia funduszu wynagrodzeń, o którym mowa w art. 15gb ust. 2, wysokość odprawy, odszkodowania lub innego świadczenia pieniężnego wypłacanego przez tego pracodawcę pracownikowi w związku z rozwiązaniem umowy o pracę, jeżeli przepisy przewidują obowiązek wypłacenia świadczenia, nie może przekroczyć dziesięciokrotności minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalanego na podstawie przepisów o minimalnym wynagrodzeniu za pracę.”

Jak zaważa OPZZ: „Na zmianach stracą pracownicy przechodzący na emeryturę w okresie obowiązywania stanu epidemii lub stanu zagrożenia epidemicznego. Uchwalone przepisy wpłyną ponadto na zmniejszenie wysokości odpraw przy zwolnieniach grupowych”¹⁰. Dotychczas te odprawy nie mogły przekroczyć kwoty 15-krotnego minimalnego wynagrodzenia za pracę.

Pracodawcy, którzy doświadczają spadku obrotów lub istotnego wzrostu obciążenia funduszu wynagrodzeń zyskali także możliwość zawieszenia:

- 1) *Tworzenia lub funkcjonowania zakładowego funduszu świadczeń socjalnych,*
- 2) *dokonywania odpisu podstawowego,*

⁸ Dziennik Ustaw 2020 r. poz. 1086 - <http://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2020/1086> art. 77 pkt 2)

⁹ Dziennik Ustaw 2020 r. poz. 1086 - <http://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2020/1086> art. 77 pkt 16)

¹⁰ <https://www.opzz.org.pl/opinie-i-analizy/polityka-spoleczna/tarcza-antykryzysowa-4-0-nizsze-odprawy-i-odszkodowania>

3) wypłaty świadczeń urlopowych

– o których mowa w ustawie z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1070)”

Jeżeli w zakładzie pracy działają reprezentatywne związki zawodowe to pracodawca musi zawrzeć z nimi porozumienie dotyczące tego zawieszanie funkcjonowania zakładowego funduszu świadczeń socjalnych. Przewiduje to dodany Art. 15ge do ustawy z 2 marca 2020. Dodatkowo przewiduje on także, że w czasie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19 „nie stosuje się postanowień układów zbiorowych pracy lub regulaminów wynagradzania, wprowadzonych na podstawie art. 4 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych, ustalających wyższą wysokość odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych oraz inne świadczenia o charakterze socjalno-bytowym niż określa ta ustawa. W takim przypadku stosuje się wysokość odpisu na ten fundusz określoną w tej ustawie”.

Kolejny dodany artykuł - 15gf - przewiduje możliwość wypowiedzenia umów o zakazie konkurencji z 7 dniowym terminem.

Przedsiębiorstwa i organizacje pozarządowe prowadzące działalność gospodarczą mogą zwrócić się „z wnioskiem o przyznanie świadczeń na rzecz ochrony miejsc pracy, o wypłatę ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych świadczeń także na dofinansowanie wynagrodzenia pracowników nieobjętych:

- 1) przestojem, o którym mowa w art. 81 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, oraz
- 2) przestojem ekonomicznym w następstwie wystąpienia COVID-19, o którym mowa w art. 15g ust. 1, oraz
- 3) obniżonym wymiarem czasu pracy w następstwie wystąpienia COVID-19, o którym mowa w art. 15g ust. 1 – na zasadach określonych w ust. 3.”

Ale „Dofinansowanie nie przysługuje do wynagrodzeń pracowników, których wynagrodzenie uzyskane w miesiącu poprzedzającym miesiąc, w którym został złożony wniosek, o którym mowa w ust. 1, było wyższe niż 300% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia z poprzedniego kwartału”

To z kolei postanowienia nowego art. 15gg dodawanego do ustawy z 2 marca 2020 r.

Tarcza w wersji z 31 marca dawała pracodawcom prowadzącym infrastrukturę krytyczną możliwość odwołania urlopów pracowników. W ustawie z 19 czerwca wyłączono z tej możliwości (art. 15 x) urlopy macierzyńskie, rodzicielskie, i ojcowskich i wychowawczych¹¹. Art. 77 pkt 25)

Poszerzono możliwość redukcji kadry i obniżek zarobków w administracji publicznej (przewidziane w ustawie z 16 kwietnia - Art. 15zzzzzo oraz Art. 15zzzzzp) także na jednostki sektora finansów publicznych: „oraz w jednostkach sektora finansów publicznych, o których mowa w art. 9 pkt 5–9 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych”¹². Jak czytamy w ustawie, do której odwołuje ten przepis:

„Art. 9. Sektor finansów publicznych tworzą:

¹¹ Dziennik Ustaw 2020 r. poz. 1086 - <http://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2020/1086> art. 77 pkt 25)

¹² Dziennik Ustaw 2020 r. poz. 1086 - <http://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2020/1086> art. 77 pkt 53)

1) organy władzy publicznej, w tym organy administracji rządowej, organy kontroli państwowej i ochrony prawa oraz sądy i trybunały;

2) jednostki samorządu terytorialnego oraz ich związki;

2a) związki metropolitalne;

3) jednostki budżetowe;

4) samorządowe zakłady budżetowe;

5) agencje wykonawcze;

6) instytucje gospodarki budżetowej;

7) państwowe fundusze celowe;

8) Zakład Ubezpieczeń Społecznych i zarządzane przez niego fundusze oraz Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego i fundusze zarządzane przez Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego;

9) Narodowy Fundusz Zdrowia;

10) samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej;

11) uczelnie publiczne;

12) Polska Akademia Nauk i tworzone przez nią jednostki organizacyjne;

13) państwowe i samorządowe instytucje kultury;

14) inne państwowe lub samorządowe osoby prawne utworzone na podstawie odrębnych ustaw w celu wykonywania zadań publicznych, z wyłączeniem przedsiębiorstw, instytutów badawczych, instytutów działających w ramach Sieci Badawczej Łukasiewicz, banków oraz spółek prawa handlowego”

Przypomnijmy - takie redukcje maja być obowiązkowe „gdy negatywne skutki gospodarcze COVID-19 spowodują stan zagrożenia dla finansów publicznych państwa, w szczególności wyższy od zakładanego w ustawie budżetowej wzrost deficytu budżetu państwa lub państwowego długu publicznego”. Pracownik, który nie zgadza się na gorsze warunki zatrudnienia powinien złożyć oświadczenie na piśmie, ale jest ono równoznaczne ze złożeniem przez pracownika oświadczenia o rozwiązaniu stosunku pracy za wypowiedzeniem.

Ta ustawą wprowadzono także możliwość zwieszenia wykonywania umowy kredytowej (dla kredytów hipotecznych i konsumenckich) dla kredytobiorców, którzy stracili pracę lub inne źródło główne źródło dochodu¹³. Nowe przepisy przewidują, że „w okresie zawieszenia wykonywania umowy kredytobiorca nie jest zobowiązany do dokonywania płatności wynikających z umowy, z wyjątkiem opłat z tytułu ubezpieczeń powiązanych z umowami, o których mowa w ust. 1.”

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Spraw Socjalnych zyskało możliwość uruchamiania dodatkowych programów na rzecz promocji zatrudnienia „po zasileniu na ten cel Funduszu Pracy środkami Funduszu Przeciwdziałania COVID-19.”¹⁴

¹³ Dziennik Ustaw 2020 r. poz. 1086 - <http://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2020/1086> art. 77 pkt 57)

¹⁴ Dziennik Ustaw 2020 r. poz. 1086 - <http://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2020/1086> art. 77 pkt 58)

Dodatek dla pracowników Państwowej Inspekcji Sanitarnej

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 4 maja 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie trybu przyznawania pracownikom Państwowej Inspekcji Sanitarnej wykonującym czynności kontrolne dodatku specjalnego do wynagrodzenia oraz wysokości tego dodatku zmienia strukturę przyznawania dodatków specjalnych należnych pracownikom Inspekcji Sanitarnej wykonującym kontrolę. Uprawnienia te zabrane zostały samorządom i przekazane bezpośrednio lokalnym strukturom Państwowej Inspekcji Sanitarnej¹⁵.

2. Prawo ubezpieczeń społecznych

Ulgi w płaceniu składek ZUS

Dodano ustęp 2a i 2b do art. 31zo do ustawy z 2 marca 2020 r. określający dodatkowe warunki zwolnienia z opłacania składek na ubezpieczenia społeczne, na ubezpieczenie zdrowotne, na Fundusz Pracy, Fundusz Solidarnościowy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych¹⁶.

Zwolniono duchownych z płacenia składek.

„64) w art. 31zo:

a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Na wniosek duchownego albo przełożonego domu zakonnego lub innej zwierzchniej instytucji diecezjalnej lub zakonnej będących płatnikiem składek zwalnia się z obowiązku opłacenia nieopłaconych należności z tytułu składek na obowiązkowe ubezpieczenia emerytalne i rentowe oraz wypadkowe, dobrowolne ubezpieczenie chorobowe oraz na ubezpieczenie zdrowotne należne z tytułu bycia duchownym, za okres od dnia 1 marca 2020 r. do dnia 31 maja 2020 r.”,

Zasiłek dla rolników

Wprowadzono zasiłek dla ubezpieczonych rolników objętych kwarantanną:

„Art. 46 pkt. 45) art. 31zy³ otrzymuje brzmienie:

---

¹⁵ Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 4 maja 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie trybu przyznawania pracownikom Państwowej Inspekcji Sanitarnej wykonującym czynności kontrolne dodatku specjalnego do wynagrodzenia oraz wysokości tego dodatku, <http://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2020/804>

¹⁶ Art. 46 pkt. 41) ustawy z 14 maja 2020 r. <http://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2020/875>

„Art. 31zy³. 1. Ubezpieczonemu rolnikowi i domownikowi, o których mowa w ustawie z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2020 r. poz. 174 i 782), w sytuacji objęcia obowiązkową kwarantanną, nadzorem epidemiologicznym lub hospitalizacją w związku z COVID-19 przysługuje zasiłek w wysokości 50% minimalnego wynagrodzenia za pracę, o którym mowa w ustawie z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2018 r. poz. 2177 oraz z 2019 r. poz. 1564).¹⁷”

KRUS dostał możliwość wsparcia zakładów opieki zdrowotnej

KRUS może wspierać zakłady opieki zdrowotnej poprzez niewykorzystane środki z funduszu prewencji i rehabilitacji:

69) „Art. 31zy¹². 1. Środki z funduszu prewencji i rehabilitacji, zarządzanego przez Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, które nie zostały wykorzystane przez samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej, dla których podmiotem tworzącym jest Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w wyniku niezrealizowania świadczeń rehabilitacji leczniczej dla rolników z powodu ogłoszenia stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii na podstawie ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2, mogą zostać przeznaczone na pomoc finansową udzielaną przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego bezpośrednio na pokrycie szkód z tego tytułu.¹⁸”

OPZZ domaga się od Premiera i Marszałek Sejmu podjęcia prac nad wprowadzeniem emerytur stażowych

Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych 23 czerwca skierowało do premiera Mateusza Morawieckiego i Marszałek Sejmu Elżbiety Witek apel o „**niezwłoczne podjęcie** prac legislacyjnych nowelizujących obowiązującą ustawę o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, zmierzających do zapewnienia pracownikom o bardzo długim stażu pracy możliwości przejścia na emeryturę przed osiągnięciem powszechnego wieku emerytalnego o stażu pracy 35 / 40 lat. OPZZ zaapelowało o skorzystanie z opracowanego przez OPZZ gotowego projektu w sprawie emerytur stażowych.¹⁹”

W liście czytamy m.in.:

„W Sejmie zostały w 2020 r. złożone dwa projekty ustaw w sprawie wprowadzenia emerytur stażowych: projekt posłów Klubu Parlamentarnego PSL-Kukiz15 oraz projekt grupy posłów Lewicy. Do tej pory nie zainicjowano jednak prac nad zaproponowanym rozwiązaniem, mimo oczywistych korzyści, jakie odniosą dzięki niemu pracownicy oraz system ubezpieczeń społecznych.”

¹⁷ Art. 46 pkt. 45) ustawy z 14 maja 2020 r. <http://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2020/875>

¹⁸ Art. 46 pkt. 69) ustawy z 14 maja 2020 r. <http://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2020/875>

¹⁹ <https://www.opzz.org.pl/aktualnosci/kraj/apel-opzz-w-sprawie-emerytur-stazowych>

Ustawa o dodatku solidarnościowym

Z inicjatywy prezydenta powstała ustawa o dodatku solidarnościowym²⁰.

Celem dodatku solidarnościowego jest przeciwdziałanie negatywnym skutkom COVID-19 (...) poprzez wsparcie finansowe osób, które straciły źródło przychodu ze względu na sytuację gospodarczą spowodowaną kryzysem wywołanym COVID-19. Przysługuje on osobie, która w 2020 r. podlegała ubezpieczeniom społecznym z tytułu stosunku pracy przez łączny okres co najmniej 60 dni oraz „1) z którą po dniu 15 marca 2020 r. pracodawca rozwiązał umowę o pracę za wypowiedzeniem lub 2) której umowa po dniu 15 marca 2020 r. uległa rozwiązaniu z upływem czasu, na który była zawarta”. Wysokość dodatku to 1400 zł miesięcznie, ale może ona być pomniejszona o kwotę pobieranego zasiłku dla bezrobotnych lub stypendium wypłacanych na podstawie ustawy z 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Wnioski o dodatek solidarnościowy mają składać osoby zainteresowane do ZUS. Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z tytułu otrzymywania dodatku solidarnościowego pokrywa budżet państwa i jest on zwolniony od podatku. Dodatek jest finansowany z Funduszu Pracy.

Przysługuje on maksymalnie od 1 czerwca 2020 do 31 sierpnia 2020. Okres jego pobierania nie skraca czasu przysługiwania zasiłku dla bezrobotnych.

W uzasadnieniu²¹ do projektu czytamy:

„łączna szacunkowa liczba osób, które nabędą prawo do dodatku solidarnościowego, wynosi ok. pół miliona osób, z czego ok. 193 tys. stanowią osoby bez prawa do zasiłku dla bezrobotnych, natomiast 307 tys. – osoby z prawem do zasiłku dla bezrobotnych.

Szacowany koszt wypłaty dodatków solidarnościowych (w tym wyrównania do wysokości dodatku solidarnościowego wysokości świadczenia otrzymywanego przez osoby z prawem do zasiłku dla bezrobotnych) wynosi ok. 1 492,8 mln zł i w całości zostanie poniesiony w 2020 r.”

Ta sama ustaw podnosi wysokość zasiłku dla bezrobotnych od września 2020 r. do wysokości 1200 zł brutto przez pierwsze trzy miesiące jego pobierania oraz do 942,30 zł przez kolejne miesiące posiadania prawa do zasiłku (dla porównania dotychczas było to 823,60zł miesięcznie oraz 646,70zł miesięcznie).

Dodatkowy zasiłek opiekuńczy dla rodziców dzieci do lat 8

Ustawa z 2 marca²² wprowadziła możliwość dodatkowego zasiłku opiekuńczego dla rodziców dzieci do lat 8, którzy muszą zająć się nimi w domu z powodu zamknięcia placówek opiekuńczych i edukacyjnych dla dzieci ze względu na przeciwdziałanie rozwojowi epidemii COVID-19.

Ten zasiłek, po nowelizacji ustawy z 31 marca, przysługuje także pracownikom medycznym, którzy pracują w nocy albo poza normalnymi godzinami pracy²³. Ten sam przepis pozwala też na

²⁰ Ustawa z dnia 19 czerwca 2020 r. o dodatku solidarnościowym przyznawanym w celu przeciwdziałania negatywnym skutkom COVID-19, <http://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2020/1068>

²¹ <https://www.sejm.gov.pl/Sejm9.nsf/druk.xsp?nr=406>

²² <http://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/rok/2020/pozycja/374> art. 4

pracę zdalną pracowników medycznych w czasie kwarantanny bez utraty prawa do zasiłku chorobowego.

Wydłużono okres możliwego pobierania tego zasiłku jeszcze kilka razy, ostatnio do 12 lipca 2020 r.²⁴

3. Promocja zatrudnienia, rehabilitacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych

Wydłużenie terminów dla spółdzielni socjalnych

Przedłużenie terminów zobowiązujących do zatrudnienia osób z kategorii „uprzywilejowanych” w ustawie o spółdzielniach socjalnych do 12 miesięcy po odwołaniu stanu epidemii²⁵. Podobnie przedłużono termin w jakim spółdzielnie socjalne muszą się poddać pierwszej lustracji oraz wydłużono czas w jakim musi ona ulec likwidacji w wypadku spadku liczby członków z kategorii osób wspieranych tą ustawą.

Wysokość dofinansowania dla WTZów.

Ustawa z 19 czerwca 2020 roku podtrzymuje wysokość dofinansowania dla Warsztatów Terapii Zajęciowej mimo zmniejszenia liczby uczestników zajęć²⁶.

4. Pomoc społeczna

---

²³ <http://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/rok/2020/pozycja/567> art. 15.

²⁴ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 2020 r. w sprawie określenia dłuższego okresu pobierania dodatkowego zasiłku opiekuńczego w celu przeciwdziałania COVID-19, <http://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2020/1108>

²⁵ Ustawa z dnia 14 maja 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w zakresie działań osłonowych w związku z rozprzestrzenieniem się wirusa SARS-CoV-2, <http://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/rok/2020/pozycja/875>, art. 17

²⁶ Ustawa z dnia 19 czerwca 2020 r. o dopłatach do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych przedsiębiorcom dotkniętym skutkami COVID-19 oraz o uproszczonym postępowaniu o zatwierdzenie układu w związku z wystąpieniem COVID-19, <http://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/rok/2020/pozycja/1086>, art. 77 pkt 10)

Osoby na kwarantannie mogą pracować w placówkach całodobowych

Dopuszczono możliwości pracy dla osób pracujących w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej świadczących usługi całodobowo, noclegowniach oraz innych placówkach zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub w podeszłym wieku, które zostały poddane obowiązkowej kwarantannie w tych ośrodkach

Ustawa z 14 maja 2020 r. Art. 46.

3) po art. 4c dodaje się art. 4d i art. 4e w brzmieniu:

Art. 4e. 1. W okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii, w sytuacjach szczególnych związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, w celu zapewnienia niezbędnej pomocy osobom przebywającym w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej świadczących usługi całodobowo, noclegowniach oraz innych placówkach zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub w podeszłym wieku, o których mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1507, 1622, 1690, 1818 i 2473), pracownicy i osoby świadczące pracę w tych podmiotach, poddane w nich obowiązkowej kwarantannie mogą za zgodą tych osób świadczyć pracę określoną w umowie i otrzymywać z tego tytułu wynagrodzenie.”

Wydłużone okresy na wprowadzenie nowych standardów do placówek całodobowych

Wydłużono okres do wprowadzenia nowych standardów zatrudnienia przynajmniej 1 osoby na pełen etat na jednego podopiecznego dla podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w zakresie prowadzenia placówki zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku. Finalnie ma to obecnie być 1 czerwca 2021 r²⁷.

Wyższa kwota progowa do przyznania świadczeń z funduszu alimentacyjnego

Ustawa z 14 maja 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w zakresie działań osłonowych w związku z rozprzestrzenieniem się wirusa SARS-CoV-2 wprowadziła wyższą kwotę progową uprawniającą do przyznania świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Dotychczas było to 800 zł, obecnie jest 900 zł²⁸.

---

²⁷ Ustawa z dnia 14 maja 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w zakresie działań osłonowych w związku z rozprzestrzenieniem się wirusa SARS-CoV-2, <http://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/rok/2020/pozycja/875>, art. 41.

²⁸ Art. 18 ustawy z 14 maja 2020 r.

Zwolnienie od podatku od darowizn dla wybranych placówek opiekuńczych i oświatowych

Zwolniono od podatku darowizny na cele zwalczani epidemii dla lekarzy, domów samotnych matek, noclegowni itp., a także placówki oświatowe²⁹.

CIS czas przebywania uczestników

Wprowadzono możliwość regulowania czasu pracy CISów³⁰, przy czym tygodniowo nie może być on krótszy niż 30 godzin.

Możliwość telefonicznego przeprowadzania wywiadów środowiskowych

Pracownicy socjalni mają możliwość przeprowadzania zdalnie wywiadów środowiskowych wymaganych do przyznania świadczeń³¹. Taka możliwość wprowadziła ustawa z dnia 16 kwietnia 2020³²

5. Opieka zdrowotna

Monitorowanie świadczeń dla weteranów

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji będzie monitorowało prawa do świadczeń opieki zdrowotnej weteranów poszkodowanych funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Służby Ochrony Państwa i Państwowej Straży Pożarnej na podstawie analizy informacji otrzymywanych od dyrektora NFZ³³.

---

²⁹ Dziennik Ustaw 2020 r. poz. 1086 - <http://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2020/1086> art. 77 pkt 55)

³⁰ Dziennik Ustaw 2020 r. poz. 1086, art 77, pkt 11), - <http://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2020/1086>

³¹ <http://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/rok/2020/pozycja/568> art 15o zmienianej ustawy z 2 marca o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19

³² <http://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/rok/2020/pozycja/695> art.15

³³ Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 18 czerwca 2020 r. w sprawie monitorowania realizacji indywidualnego prawa do świadczeń opieki zdrowotnej weteranów poszkodowanych-funkcjonariuszy, <http://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2020/1105>

Bezpłatne leki dla kobiet w ciąży

Ustawa z 16 kwietnia (opublikowana 27 maja) o zmianie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz niektórych innych ustaw wprowadziła możliwość otrzymywania bezpłatnych leków przez kobiety będące w ciąży³⁴. Budżet państwa ma na ten cel wydać w roku 2020 nie więcej niż 11 mln zł a w roku 2021 – 24,2 mln zł. Ustawa weszła w życie 1 lipca.

Nowe kompetencje Ministra Zdrowia

Minister zyskał kompetencje do nakazywania Agencji Rezerw Materiałowych wydawania leków i produktów leczniczych, środków ochrony osobistej szpitalom, stacjom sanitarno-epidemiologicznym, aptekom, punktom aptecznym lub domom pomocy społecznej³⁵.

Przedłużenie ważności zaświadczeń specjalistów ds. uzależnień od alkoholu

Przedłużono ważność zaświadczeń do 12 miesięcy po odwołaniu epidemii lub stanu zagrożenia potwierdzających status uczestnictwa w szkoleniu w zakresie specjalisty psychoterapii uzależnień oraz programie szkolenia w zakresie instruktora terapii uzależnień³⁶.

Podwyżki dla lekarzy rezydentów

Podwyższono wysokość zarobków lekarzy rezydentów³⁷. Dla wybranych specjalizacji (m.in. chirurgia ogólna, psychiatria, hematologia, geriatria) jest to obecnie 4 793 zł w porównaniu do 4 700 zł, a po dwóch latach pracy kwota pozostaje bez zmian tj. 5 300 zł. Dla pozostałych specjalizacji zmiana to: w czasie pierwszych dwóch lat – z 4 082 zł na 4 299 zł a w latach następnych z 4 500 zł na 4 633 zł.

---

³⁴ <http://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2020/945>

³⁵ Ustawa z dnia 14 maja 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w zakresie działań osłonowych w związku z rozprzestrzenieniem się wirusa SARS-CoV-2, <http://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/rok/2020/pozycja/875>, art. 19.

³⁶ Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 12 maja 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie funkcjonowania podmiotów leczniczych sprawujących opiekę nad uzależnionymi od alkoholu <https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2020/850>

³⁷ Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 26 czerwca 2020 r. w sprawie wysokości zasadniczego wynagrodzenia miesięcznego lekarzy i lekarzy dentyistów odbywających specjalizację w ramach rezydentury, <http://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2020/1134>

Nowa lista priorytetowych dziedzin medycyny

Minister Zdrowia opublikował nową listę³⁸ priorytetowych dziedzin medycyny. W porównaniu do poprzedniej z września roku 2018 zmianę stanowi zniknięcie z tej listy ortodoncji oraz pojawienie się na niej: chirurgii dziecięcej, chorób zakaźnych i medycyny paliatywnej.

6. Oświata

Egzamin maturalny w zmienionej formie

Egzaminy maturalne i ośmioklasisty odbyły się w tym orku później niż zwykle (w czerwcu) oraz w trybie zaostrzonego reżimu sanitarnego. W salach, gdzie odbywały się te egzaminy mogło przebywać maksymalnie 30 uczniów, a liczbę członków zespołu nadzorującego zwiększono o jedną osobę na każdych 25 uczniów.³⁹ Część ustna egzaminów maturalnych była przeprowadzana tylko dla uczniów, którzy w toku rekrutacji na uczelnię zagraniczną byli obowiązani „przedstawić wynik części ustnej egzaminu maturalnego z języka polskiego, języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej, języka regionalnego lub języka obcego nowożytnego”, lub byli obowiązani „przystąpić do części ustnej egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego w celu zrealizowania postanowień umowy międzynarodowej”.

Możliwość zawieszenie spłat kredytów studenckich

Na wniosek kredytobiorcy instytucja udzielająca kredytu studenckiego zawiesza na okres do 6 miesięcy zawieszanie spłat rat kredytu wraz z odsetkami⁴⁰.

---

³⁸ Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 30 czerwca 2020 r. w sprawie określenia priorytetowych dziedzin medycyny, <http://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2020/1156>

³⁹ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 19 maja 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, art. <http://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2020/891>

⁴⁰ Ustawa z dnia 14 maja 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w zakresie działań osłonowych w związku z rozprzestrzenieniem się wirusa SARS-CoV-2, <http://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/rok/2020/pozycja/875>, art. 47 ust. 1.

Możliwość „zdalnych” egzaminów na kolejne stopnie awansu zawodowego nauczycieli

Ustawa z 14 maja wprowadziła możliwość przeprowadzenia egzaminów na kolejne stopnie awansu zawodowego na nauczycieli w „formie wideokonferencji przy wykorzystaniu narzędzi teleinformatycznych umożliwiających przesyłanie dźwięku i obrazu w czasie rzeczywistym.”⁴¹

Zawieszenie funkcjonowania i zdalna edukacja

Wydłużono kilkakrotnie okres obowiązywania edukacji zdalnej (ostatnio do 31 sierpnia⁴²) ale dopuszczono edukację stacjonarną dla dzieci uczęszczających do przedszkoli i klas I-III szkół podstawowych, o ile ich rodzice nie zdecydują o ich pozostaniu w domach⁴³.

W szkołach wyższych nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki zawieszono kształcenie do 30 września 2020 roku. Zajęcia dla doktorantów mogą być prowadzone zdalnie, a te które nie mogą być prowadzone w ten sposób mogą być prowadzone tradycyjnie – decyzje o tym ma podejmować rektor uczelni⁴⁴. Uczelnie mogą realizować zajęcia przewidziane w programie studiów do realizacji na ostatnim roku studiów.

Podobne regulacje dotyczą uczelni medycznych, ale tu mogą się odbywać zajęcia w trybie niezdalnym także dla studentów studiów niższych stopni⁴⁵. Także uczelnie artystyczne pracują w podobny sposób⁴⁶.

Nowe kwoty dotacji celowych na podręczniki

Rozporządzenie Rady Ministrów z 26 czerwca 2020 r. określa nowe stawki dotacji celowej na podręczniki szkolne. I tak w klasach I-III to wynosi 90 zł na ucznia (dotychczas było 75 zł na

---

⁴¹ Ustawa z dnia 14 maja 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w zakresie działań ostonowych w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2, <http://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/rok/2020/pozycja/875>, art. 77 pkt. 4.

⁴² Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 czerwca 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, <http://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2020/1110>

⁴³ Rozporządzenie MEN z dnia 14 maja 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, <http://www.dziennikustaw.gov.pl/D2020000087101.pdf>

⁴⁴ Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 21 maja 2020 r. w sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania niektórych podmiotów systemu szkolnictwa wyższego i nauki w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, <http://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2020/911>

⁴⁵ Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 22 maja 2020 r. w sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania uczelni medycznych w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, <http://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2020/917>

⁴⁶ Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 22 maja 2020 r. w sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania uczelni artystycznych w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2020/919

podręczniki i 50 zł na ćwiczenia), w klasie IV – 168 zł (140 zł), w klasach V i VI – 216 zł (180 zł), w klasach VII i VIII 300 zł (było 250 zł)⁴⁷.

7. Mieszkalnictwo

Dłuższy czas dostosowania do nowych standardów dla ośrodków dla osób w kryzysie bezdomności

Wydłużono czas dostosowania do nowych standardów wymaganych dla ogrzewalni, noclegowni lub schronisk dla osób bezdomnych z 31 grudnia 2020 do 31 grudnia 2022 r⁴⁸, które wprowadzała ustawa o zmianie ustawy o pomocy społecznej z 8 lutego 2018 r. (a treść standardów wprowadzało rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2018 <http://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/rok/2018/pozycja/896>). Tę zmianę wprowadziła Ustawa z 14 maja 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w zakresie działań osłonowych w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-21.

Zawieszenie licytacji mieszkań na czas obowiązywania stanu epidemii

Zawieszono licytacje mieszkań na okres do 90 dni po ustaniu stanu zagrożenia epidemicznego lub epidemii⁴⁹.

Projekt postów PiS dotyczący reprivatyzacja warszawskich kamienic

Grupa postów PiS wniosła projekt ustawy⁵⁰ „o zmianie ustawy o szczególnych zasadach Usuwania skutków prawnych decyzji reprivatyzacyjnych dotyczących nieruchomości warszawskich, wydanych z naruszeniem prawa oraz ustawy o gospodarce nieruchomościami”. W ustawie zaproponowana m.in. ograniczenie możliwości odwoływania się od decyzji Komisji do spraw usuwania skutków prawnych decyzji reprivatyzacyjnych dotyczących nieruchomości warszawskich,

---

⁴⁷ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 26 czerwca 2020 r. w sprawie maksymalnych kwot dotacji celowej udzielanej na wyposażenie szkół w podręczniki i materiały edukacyjne, <http://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2020/1137>

⁴⁸ <http://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2020/875>, „Art. 34. W ustawie z dnia 8 lutego 2018 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej (Dz. U. poz. 700) w art. 4 wyrazy „do dnia 31 grudnia 2020 r.” zastępuje się wyrazami „do dnia 31 grudnia 2022 r.”.”

⁴⁹ Ustawa z dnia 14 maja 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w zakresie działań osłonowych w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2, art. 2, <http://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/rok/2020/pozycja/875>

⁵⁰ <https://sejm.gov.pl/Sejm9.nsf/PrzebiegProc.xsp?id=CB50DD32019BCB63C125858A004D580E>

wydanym z naruszeniem prawa dotyczącym przyznawania odszkodowań i zadośćuczynień jedynie lokatorom nieruchomości warszawskich.

Ponadto „Zaproponowano (...) regulację, zgodnie z którą po wydaniu przez Komisję określonej decyzji m.st. Warszawa przejmuje, w każdym przypadku, z mocy samego prawa zarząd nad daną nieruchomością.”

Zawieszenie spłat kredytów

Zawieszono spłatę kredytów na wniosek kredytobiorców na czas nie dłuższy niż 2 kwartały⁵¹.

Postanowiono też że dodatek mieszkaniowy może być przyznany z mocą wsteczną w czasie obowiązywania stanu epidemii lub zagrożenia epidemicznego⁵².

8. Polityka wobec cudzoziemców

Wydłużono termin ważności kart pobytu

Wydłużono termin ważności kart pobytu członka rodziny obywatela UE oraz polskich dokumentów tożsamości cudzoziemca do 30 dni po odwołaniu stanu zagrożenia epidemicznego albo epidemii⁵³. W tym samym przepisie zwolniono też cudzoziemców pracujących w Polsce z obowiązku zmieniania danych w posiadanych przez nich zezwoleniach na pracę, jeżeli ich pracodawcy zmniejszyli im wymiar czasu pracy na podstawie przepisów ustawy z 31 marca 2020 o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw.

---

⁵¹ Ustawa z dnia 19 czerwca 2020 r. o dopłatach do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych przedsiębiorcom dotkniętym skutkami COVID-19 oraz o uproszczonym postępowaniu o zatwierdzenie układu w związku z wystąpieniem COVID-19, art. 77 pkt 30), <http://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/rok/2020/pozycja/1086>

⁵² Ustawa z dnia 19 czerwca 2020 r. o dopłatach do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych przedsiębiorcom dotkniętym skutkami COVID-19 oraz o uproszczonym postępowaniu o zatwierdzenie układu w związku z wystąpieniem COVID-19, art. 77 pkt 49), <http://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/rok/2020/pozycja/1086>

⁵³ Dodany do ustawy z 3 marca 2020 r. punkt 15z⁶. Art. 46 pkt. 13), Ustawa z dnia 14 maja 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w zakresie działań osłonowych w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2, <http://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/rok/2020/pozycja/875>

Pomoc żywnościowa także dla cudzoziemców

Ustawa z 14 maja 2012 postanawia, że przez okres nie dłuższy niż 30 dni „pomoc żywnościowa w ramach Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym może być przyznana cudzoziemcom potrzebującym pomocy poddanym kwarantannie lub izolacji w warunkach domowych w związku z podejrzeniem zakażenia lub choroby zakaźnej, przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej legalnie”⁵⁴. Ta pomoc, „przyznawana jest pod warunkiem spełnienia przez cudzoziemca kryteriów kwalifikowania do pomocy żywnościowej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014–2020 na podstawie odrębnych przepisów”⁵⁵.

Wnioski o wsparcie z pomocy społecznej przez osoby posiadające status uchodźcy oraz uzgodnienie indywidualnego programu integracji (o którym mowa w Art. 93. 1. Art. 93. 1.) mogą być składane w formie elektronicznej⁵⁶.

9. Organizacje pozarządowe

Pomoc dla kół gospodyń wiejskich

Koła Gospodyń Wiejskich mogą otrzymywać pomoc z budżetu państwa. W roku 2020 maksymalny limit wydatków z budżetu państwa przeznaczonych na tę pomoc wynosi 40 000 000 zł. Ta pomoc jest przyznawana za pośrednictwem Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa⁵⁷.

Wydłużony termin zamieszczenia na stronach NW sprawozdania finansowego i merytorycznego

Organizacje pożytku publicznego wydłużono termin w jakim są zobowiązane składać sprawozdanie merytoryczne i finansowe za poprzedni rok. Obowiązujący w tym roku termin to 15 października 2020 r.⁵⁸.

---

⁵⁴ Art. 54. Ust. 1 Ustawy z 14 maja 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w zakresie działań osłonowych w związku z rozprzestrzenieniem się wirusa SARS-CoV-2,

⁵⁵ Art. 54. Ust. 2 Ustawy z 14 maja 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w zakresie działań osłonowych w związku z rozprzestrzenieniem się wirusa SARS-CoV-2,

⁵⁶ Art. 55. Ustawy z 14 maja 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w zakresie działań osłonowych w związku z rozprzestrzenieniem się wirusa SARS-CoV-2

⁵⁷ Ustawa z dnia 14 maja 2020 r. o zmianie ustawy o kołach gospodyń wiejskich, <http://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2020/932>

⁵⁸ Rozporządzenie Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego z dnia 18 maja 2020 r., <http://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2020/906>

Wsparcie z Funduszu świadczeń pracowniczych także dla organizacji

W ustawie z 19 czerwca 2020 r. dodano organizacje pozarządowe do katalogu podmiotów mogących się starać o środki „Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych świadczeń na dofinansowanie wynagrodzenia pracowników objętych przerwami ekonomicznymi albo obniżonym wymiarem czasu pracy, w następstwie wystąpienia COVID-19”⁵⁹

Pożyczka umarzalna

W ustawie z 19 czerwca „o dopłatach do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych przedsiębiorcom dotkniętym skutkami COVID-19 oraz o uproszczonym postępowaniu o zatwierdzenie układu w związku z wystąpieniem COVID-19” dano starostom powiatowym możliwość udzielania pożyczek z Funduszu Pracy „na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej lub statutowej organizacji pozarządowej”⁶⁰. Ta organizacja musiała prowadzić działalność przed 1 kwietnia 2020 r. Może mieć maksymalną wysokość 5000 zł ale nie może przekroczyć 10% przychodów w poprzednim roku bilansowym. Dodatkowym warunkiem jest też to, że przychód w poprzednim roku bilansowym nie może przekroczyć 100 000 zł. Pożyczka ulega umorzeniu po 3 miesiącach, pod warunkiem, że organizacja pozarządowa będzie prowadzić działalność przez okres 3 miesięcy od dnia udzielenia pożyczki.

10. Inne

Poszerzony katalog odbiorców i zakres nieodpłatnej pomocy prawnej

Poszerzono katalog odbiorców nieodpłatnej pomocy prawnej o osoby prowadzące jednoosobową działalność gospodarczą, które w ciągu ostatniego roku nie zatrudniały pracowników⁶¹.

A osobom z niepełnosprawnościami umożliwiono korzystanie z tej pomocy zdalnie we wszystkich przypadkach (do tej pory wykluczone były mediacje)⁶²:

---

⁵⁹ Dziennik Ustaw 2020 r. poz. 1086 - <http://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2020/1086> art. 77 pkt. 130 ustawy z 19 czerwca o dopłatach do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych przedsiębiorcom dotkniętym skutkami COVID-19 oraz o uproszczonym postępowaniu o zatwierdzenie układu w związku z wystąpieniem COVID-19

⁶⁰ Dziennik Ustaw 2020 r. poz. 1086 - <http://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2020/1086> art. 77 pkt. 40 ustawy z 19 czerwca o dopłatach do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych przedsiębiorcom dotkniętym skutkami COVID-19 oraz o uproszczonym postępowaniu o zatwierdzenie układu w związku z wystąpieniem COVID-19

⁶¹ Art. 29., ustawa z 14 maja 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w zakresie działań osłonowych w związku z rozprzestrzenieniem się wirusa SARS-CoV-2, <http://www.dziennikustaw.gov.pl/D2020000087501.pdf>

Wprowadzenie możliwości poradnictwa zdalnego w czasie stanu zagrożenia epidemicznego, stanu epidemii albo wprowadzenia stanu nadzwyczajnego⁶³.

Możliwość zwolnienia z opłaty za sprzedaż artykułów alkoholowych

Rada gminy może zwolnić z opłaty za zezwolenie na sprzedaż artykułów alkoholowych⁶⁴.

Możliwość powołania innych organów w spółdzielniach

Spółdzielnie będą mogły powoływać inne organy poza walnym zgromadzeniem, radą nadzorczą, zarządem i zebraniem grup członkowskich⁶⁵.

---

⁶² Art. 29. Pkt 5), ustawa z 14 maja 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w zakresie działań osłonowych w związku z rozprzestrzenieniem się wirusa SARS-CoV-2, <http://www.dziennikustaw.gov.pl/D2020000087501.pdf>

⁶³ Art. 29. Pkt 7), ustawa z 14 maja 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w zakresie działań osłonowych w związku z rozprzestrzenieniem się wirusa SARS-CoV-2, <http://www.dziennikustaw.gov.pl/D2020000087501.pdf>

⁶⁴ Dziennik Ustaw 2020 r. poz. 1086 - <http://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2020/1086> art. 77 pkt. 71) ustawy z 19 czerwca o dopłatach do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych przedsiębiorcom dotkniętym skutkami COVID-19 oraz o uproszczonym postępowaniu o zatwierdzenie układu w związku z wystąpieniem COVID-19

⁶⁵ Art. 3., ustawa z 14 maja 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w zakresie działań osłonowych w związku z rozprzestrzenieniem się wirusa SARS-CoV-2, <http://www.dziennikustaw.gov.pl/D2020000087501.pdf>